

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I – LEASING W PRAWIE CYWILNYM	13
1. Definicja umowy leasingu w prawie cywilnym	13
2. Strony umowy leasingu	13
3. Umowa leasingu w prawie podatkowym i prawie cywilnym	14
4. Niewydanie lub utrata przedmiotu leasingu	14
5. Zwłoka w wydaniu przedmiotu leasingu a możliwość odstąpienia od umowy leasingu	15
6. Ulepszenie i zmiany w przedmiocie leasingu	15
7. Subleasing	16
8. Zaległość w ratach leasingowych	16
9. Obowiązek leasingobiorcy spłacenia wszystkich rat jako konsekwencja nieterminowej spłaty	16
10. Zbycie przedmiotu leasingu w czasie trwania leasingu	16
11. Zobowiązanie do zbycia przedmiotu leasingu dla korzystającego	17
12. Przepisy stosowane do umów leasingu	17
13. Obowiązki finansującego	18
14. Obowiązki korzystającego	18
15. Wady przedmiotu leasingu	18
ROZDZIAŁ II – LEASING W PODATKU DOCHODOWYM	19
1. Zasady kwalifikacji umów leasingu	19
1.1. Leasing – definicja podatkowa	19
1.2. Rzeczywista i hipotetyczna wartość netto przedmiotu leasingu	19
1.3. Wariant I umów leasingowych	21
1.4. Wariant II umów leasingowych	22
1.5. Zmiana leasingu finansowego na operacyjny	22
1.6. Pozostałe umowy leasingu	24
1.7. Strony umowy leasingu	24
1.8. Przedmiot umowy leasingu	25
1.8.1. Środki trwałe	25
1.8.2. Wartości niematerialne i prawne	26
1.8.3. Używane towary przedmiotem leasingu	28
1.8.4. Składniki o wartości do 3.500 zł	28
1.8.5. Odpłatne korzystanie z mienia przedsiębiorstwa	28
1.9. Spłata wartości początkowej przedmiotu umowy	28
1.10. Zróżnicowana wysokość rat leasingowych	29
1.11. Suma opłat leasingowych	30
1.12. Depozyt a suma opłat	31
1.13. Kaucje gwarancyjne	31
1.14. Kaucja związana z umową leasingową	32
1.15. Leasing finansowy i operacyjny – tabela	32

1.16. Odszkodowanie z tytułu wypowiedzenia umowy leasingu	34
1.17. Skrócenie umowy leasingu a jej kwalifikacja	34
2. Leasing finansowy	35
2.1. Warunki uznania umowy za leasing finansowy	35
2.2. Rozliczenie umowy leasingu finansowego u finansującego	35
2.3. Moment powstania przychodu wynikającego z różnicy pomiędzy częścią kapitałową leasingu a kosztami wytworzenia	38
2.4. Rozliczenie umowy leasingu finansowego u korzystającego	38
2.5. Moment zaliczenia w koszty uzyskania przychodów rat leasingowych u podatników prowadzących podatkową księgę przychodów i rozchodów	41
2.6. Amortyzacja przedmiotu leasingu finansowego u korzystającego	43
2.6.1. Zasady ogólne amortyzacji przez korzystającego	43
2.6.2. Leasing finansowy a szybka jednorazowa amortyzacja	46
2.6.3. Specjalna jednorazowa amortyzacja środka trwałego używanego na podstawie umowy leasingu finansowego	46
2.6.4. Amortyzacja samochodu osobowego zaliczonego do środków trwałych wykorzystywanego również do celów prywatnych	47
2.7. Upływ podstawowego okresu umowy leasingu finansowego	49
2.8. Sprzedaż przedmiotu leasingu korzystającemu po upływie okresu umowy	49
2.8.1. Skutki podatkowe u finansującego	49
2.8.2. Skutki podatkowe u korzystającego	51
2.9. Sprzedaż przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy osobie trzeciej	52
2.10. Oddanie przedmiotu leasingu do dalszego używania	54
2.11. Wygaśnięcie, rozwiązanie lub zmiana umowy	54
3. Leasing operacyjny	55
3.1. Warunki uznania umowy za leasing operacyjny	55
3.2. Zasady rozliczania umowy leasingu w podstawowym okresie	55
3.3. Zakup opon przez finansującego a koszty uzyskania przychodów	56
3.4. Opłata wstępna a koszty uzyskania przychodów	59
3.4.1. Wstępna opłata leasingowa a forma prowadzenia ksiąg	59
3.4.2. Wstępna opłata leasingowa kosztem w dacie poniesienia – wyrok NSA	61
3.4.3. Moment zaliczenia do kosztów opłaty wstępnej ustalonej w umowie leasingu przez podatnika prowadzącego księgi rachunkowe	62
3.4.4. Wstępna opłata leasingowa w księgach rachunkowych w wyjaśnieniach Ministerstwa Finansów	63
3.4.5. Wstępna opłata leasingowa w wyrokach sądu administracyjnego	64
3.4.6. Wstępna opłata leasingowa w podatkowej księdze przychodów i rozchodów	65
3.4.7. Wstępna opłata leasingowa w podatkowej księdze przychodów i rozchodów prowadzonej metodą memoriałową w wyjaśnieniach Ministerstwa Finansów	65
3.4.8. Wstępna opłata leasingowa u podatników prowadzących podatkową księgę przychodów i rozchodów metodą uproszczoną	66
3.5. Raty miesięczne płatne z góry a moment zaliczenia w koszty uzyskania przychodów	67
3.6. Data ujęcia w koszty miesięcznych rat leasingowych	69
3.7. Nieodliczony VAT a koszty uzyskania przychodów	69
3.8. Zasady opodatkowania leasingu, gdy finansujący korzysta ze zwolnienia w podatku dochodowym	70

3.9. Amortyzacja przedmiotu leasingu u finansującego	72
3.9.1. Zasady amortyzacji u finansującego	72
3.9.2. Amortyzacja u finansującego a wypowiedzenie umowy leasingu	73
3.10. Upływ podstawowego okresu umowy leasingu operacyjnego	74
3.11. Sprzedaż korzystającemu przedmiotu leasingu po zakończeniu podstawowego okre- su umowy	75
3.12. Amortyzacja przedmiotu leasingu po wykupie przez korzystającego	79
3.12.1. Zasady ogólne amortyzacji przez korzystającego w przypadku wykupu rzeczy po leasingu	79
3.12.2. Wartość początkowa środka trwałego nabytego odpłatnie	79
3.12.3. Wartość początkowa środka poleasingowego	81
3.12.4. Roczna korekta VAT a wartość początkowa środka trwałego	82
3.12.5. Data rozpoczęcia amortyzowania środka trwałego wykupionego po leasingu	83
3.12.6. Indywidualna stawka amortyzacyjna w przypadku wykupu samochodu przez leasingobiorcę	83
3.12.7. Leasing a indywidualna stawka amortyzacji	84
3.12.8. Koszty remontu przewyższające wartość początkową	85
3.13. Inwestycja dokonana przez korzystającego w leasingowanym środku trwałym	86
3.13.1. Inwestycja w wyposażenie używanego na podstawie leasingu środka trwa- łego	86
3.13.2. Inwestycje w samochodzie używanym na podstawie umowy leasingu	87
3.13.3. Ulepszenie obcych środków trwałych	87
3.13.4. Montaż ogrzewania w samochodzie, który był używany przez podatnika na podstawie umowy leasingu	88
3.13.5. Zakup młota hydraulicznego do koparki	88
3.13.6. Wartość początkowa inwestycji w obcych środkach trwałych	89
3.14. Sprzedaż osobie trzeciej przedmiotu leasingu po zakończeniu podstawowego okresu umowy	89
3.15. Kontynuacja umowy leasingu operacyjnego po upływie jej podstawowego okresu	90
3.16. Przepadek czynszu inicjalnego	91
3.17. Rozwiązanie umowy leasingu samochodu po wypadku	91
3.18. Rozwiązanie umowy leasingu a przychód u finansującego	92
3.19. Opłaty leasingowe poniesione po utracie przedmiotu leasingu	93
3.20. Jednorazowa spłata rat leasingowych	94
3.21. Brak wydania maszyny a raty leasingowe	94
3.22. Wcześniejsze rozwiązanie umowy leasingu a koszty uzyskania przychodów	95
3.23. Cesja umowy leasingu operacyjnego	95
3.23.1. Przejęcie przedmiotu leasingu w drodze cesji	95
3.23.2. Cesja umowy leasingu – zasady kwalifikacji nowej umowy	95
3.23.3. Zapłata za odstąpienie od umowy leasingu	98
3.23.4. Skutki cesji wierzytelności u poprzedniego leasingobiorcy	98
3.24. Sprzedaż samochodu wykupionego po leasingu za symboliczną kwotę	99
3.25. Raty leasingowe sfinansowane z dotacji zwolnionej z podatku dochodowego	100
4. Kradzież przedmiotu leasingu	100
4.1. Kradzież samochodu – leasing operacyjny	100
4.2. Kradzież samochodu – leasing finansowy	101

5. Leasing samochodów osobowych	101
5.1. Raty leasingowe dotyczące samochodów osobowych a koszty uzyskania przychodów	101
5.2. Raty leasingowe od samochodu o wartości początkowej przekraczającej 20.000 euro jako koszty uzyskania przychodu	101
5.3. Użyczenie samochodu będącego w leasingu	102
5.4. Koszty ubezpieczenia samochodu osobowego używanego na podstawie umowy leasingu	102
5.5. Ubezpieczenie AC leasingowanego samochodu o wartości powyżej 20.000 euro..	104
5.6. Polisy ubezpieczeniowe	104
5.7. Zakup samochodu osobowego po leasingu a wartość początkowa środka trwałego	105
5.8. VAT od paliwa do leasingowanego samochodu jako koszt uzyskania przychodu	105
5.9. „Kilometrowka” a samochód używany na podstawie umowy leasingu	106
5.10. Motocykl używany na podstawie umowy leasingu a ewidencja przebiegu pojazdu	107
5.11. Naprawa samochodu będącego przedmiotem leasingu	108
5.12. Zakup opon do leasingowanego samochodu	109
6. Leasing gruntu	109
6.1. Zasady ogólne	109
6.2. Wielokrotny leasing tego samego gruntu	112
6.3. Przeniesienie własności gruntu na korzystającego po upływie podstawowego okresu używania	112
6.4. Oddanie gruntu do dalszego używania po upływie podstawowego okresu umowy	115
6.5. Przeniesienie na osobę trzecią własności gruntu po upływie podstawowego okresu leasingu	115
6.6. Wygaśnięcie, rozwiązanie, zmiana umowy	115
6.7. Leasing budynku wraz z gruntem	116
6.8. Przeniesienie własności budynku wraz z gruntem na korzystającego po upływie podstawowego okresu używania	119
6.9. Przeniesienie na osobę trzecią własności budynku wraz z gruntem po upływie podstawowego okresu leasingu	123
6.10. Oddanie budynku wraz z gruntem do dalszego używania po upływie podstawowego okresu umowy	125
6.11. Dzierżawa nieruchomości	126
7. Leasing sprzętu komputerowego i oprogramowania	126
7.1. Leasing oprogramowania	126
7.1.1. Leasing operacyjny sprzętu komputerowego	126
7.1.2. Leasing finansowy sprzętu komputerowego	126
7.1.3. Leasing oprogramowania	127
7.1.4. Leasing operacyjny oprogramowania	127
7.1.5. Leasing finansowy oprogramowania	127
8. Leasing z zagranicy a podatek dochodowy	128
8.1. Zasady ogólne opodatkowania należności licencyjnych wypłacanych podmiotom zagranicznym	128
8.2. Należności licencyjne a status osoby zagranicznej	129
8.3. Zwolnienie z podatku należności licencyjnych wypłacanych niektórym podmiotom	129
8.4. Leasing z Niemiec	131
8.5. Należności licencyjne a leasing	132

8.6. Należności za używanie urządzenia przemysłowego	132
8.7. Samochód osobowy urządzeniem przemysłowym w rozumieniu ustawy	132
8.8. Najem urządzenia przemysłowego z Włoch	132
9. Zagadnienia pozostałe	133
9.1. Cesja umowy leasingu na małżonka	133
9.2. Cesja wierzytelności z tytułu opłat leasingowych	135
9.3. Strata z tytułu sprzedaży wierzytelności leasingowej	135
9.4. Brak wykupu przedmiotu leasingu a raty leasingowe w kosztach uzyskania przy- chodów	136
9.5. Zbycie samochodu wykupionego prywatnie po leasingu	136
9.6. Darowizna samochodu wykupionego z leasingu	137
9.7. Leasing znaku towarowego	138
9.8. Odszkodowanie za szkody w przedmiocie leasingu	138
9.9. Kara za zwłokę w zwrocie przedmiotu leasingu	140
9.10. Dodatkowa opłata za rozwiązanie umowy leasingu przed terminem	141
9.11. Moment powstania przychodu u finansującego	141
9.11.1. Moment powstania przychodu z tytułu leasingu	141
9.11.2. Płatność „z góry” za kilka miesięcy a rozliczenie przychodu	142
9.11.3. Zaliczki na długoterminowy najem	143
9.11.4. Opłata wstępna i raty miesięczne a moment powstania przychodu	143
9.12. Opłata z tytułu przeniesienia umowy leasingu	146
9.13. Wystąpienie współnika ze spółki a raty leasingowe	148
9.14. Przychody z najmu lokalu a leasing samochodu	148
9.15. Dalszy najem przedmiotu leasingu	149
ROZDZIAŁ III – LEASING W VAT	151
1. Zasady kwalifikacji umowy leasingu	151
1.1. Leasing – dostawa towarów, czy świadczenie usług	151
1.2. Rodzaje umów leasingu, które stanowią dostawę towarów	151
1.3. Zwrot: „Umowa przewiduje że w następstwie normalnych zdarzeń przewidzianych tą umową lub z chwilą zapłaty ostatniej raty prawo własności zostanie przeniesione”	152
1.4. Leasing operacyjny – usługą	152
2. Rozliczenie umowy leasingu stanowiącej świadczenie usług	153
2.1. Zasady rozliczenia umowy leasingu będącego świadczeniem usług	153
2.2. Moment powstania obowiązku podatkowego oraz podstawa opodatkowania w lea- singu będącym usługą	153
2.3. Moment powstania obowiązku podatkowego od opłaty wstępnej w leasingu ope- racyjnym	153
2.4. Fakturowanie rat leasingowych	154
2.5. Opłaty dodatkowe ponoszone przez leasingobiorcę	154
2.6. Umowa leasingu a refakturowanie ubezpieczenia	154
2.6.1. Leasing a koszty ubezpieczenia	154
2.6.2. Refakturowanie ubezpieczenia w uchwale NSA	155
2.7. Odliczenie VAT naliczonego od rat leasingowych przez korzystającego	157
2.8. Termin odliczania VAT naliczonego z faktur leasingowych	158

2.9. Leasing z zagranicy	159
2.9.1. Miejsce opodatkowania usług wynajmu i leasingu od 1 stycznia 2010 r.	159
2.9.2. Usługi leasingu i wynajmu na rzecz podatników od 1 stycznia 2010 r.	160
2.9.3. Usługi leasingu i wynajmu na rzecz podmiotów niebędących podatnikami od 1 stycznia 2010 r.	161
2.9.4. Usługi krótkoterminowego wynajmu środków transportu	161
2.9.5. Import usług wynajmu a moment powstania obowiązku podatkowego	162
2.9.6. Świadczenie usług leasingu dla podmiotów zagranicznych a obowiązek skła- dania informacji podsumowujących	163
2.9.7. Nabywanie usług leasingu z zagranicy a obowiązek rejestracji jako podatnik VAT UE	165
2.9.8. Świadczenie usług leasingu dla podmiotów zagranicznych a obowiązek re- jestracji jako podatnik VAT UE	165
3. Rozliczenie umowy leasingu stanowiącej dostawę towarów	166
3.1. Zasady rozliczenia umowy leasingu będącego dostawą towarów	166
3.2. Moment powstania obowiązku podatkowego oraz podstawa opodatkowania w lea- singu będącym dostawą	166
3.3. Leasing finansowy a odliczenie podatku	167
3.4. Fakturowanie części odsetkowej raty leasingowej	168
3.5. Urealnienie odsetek a faktura korygująca w leasingu finansowym	169
3.6. Stawka VAT w przypadku leasingu finansowego	170
3.7. Termin odliczenia VAT naliczonego	171
4. Leasing samochodów	171
4.1. Rodzaj samochodu a odliczenie VAT naliczonego	171
4.2. Leasing samochodów od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r.	173
4.2.1. Zasady kwalifikacji samochodów w świetle polskiej ustawy VAT	173
4.2.2. Zasady rozliczania VAT od rat leasingowych w świetle polskiej ustawy VAT	173
4.2.3. Leasing samochodów wymienionych w art. 86 ust. 4 ustawy	176
4.2.4. Zakup samochodu do dalszej odsprzedaży lub w celu oddania w leasing	176
4.2.5. Przedmiot działalności podatnika a odliczenie VAT przy zakupie samochodu	177
4.2.6. Świadectwo homologacji a VAT od leasingu samochodów	177
4.2.7. Zasady stosowania limitu odliczeń VAT od umów najmu, dzierżawy, leasingu	178
4.2.8. Odliczenie VAT od umów leasingu zawartych przed 1 stycznia 2011 r.	179
4.2.9. Wykup samochodu osobowego po upływie okresu umowy leasingowej	179
4.2.10. Wykorzystywanie samochodu na cele niezwiązane z prowadzonym przed- siębiorstwem	180
4.3. Odliczanie VAT od samochodów od 1 stycznia 2013 r.	181
4.4. Leasing samochodów w świetle wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości do 31 grudnia 2010 r.	182
4.4.1. Odliczanie VAT od samochodów osobowych po wyroku ETS	182
4.4.2. Wyrok ETS dotyczący paliwa do samochodów	183
4.4.3. Skutki wyroku ETS w wyjaśnieniach Ministra Finansów	187
4.4.4. Samochody od których można odliczyć pełen VAT po wyroku ETS	189
4.4.5. Odliczenie VAT od paliwa, zakupu samochodu i leasingu po wyroku ETS	190
4.4.6. Korzystanie z wyroku ETS – prawo czy obowiązek?.....	190
4.4.7. Korekta VAT od samochodów a podatek dochodowy.....	191

4.5. Sprzedaż samochodu osobowego wykupionego po zakończeniu leasingu.....	191
4.5.1. Zwolnienie przy sprzedaży samochodu wykupionego po leasingu.....	191
4.5.2. Sprzedaż samochodu osobowego zaliczonego do środków trwałych.....	193
4.5.3. Sprzedaż samochodu wykupionego po leasingu za kwotę powyżej 15.000 zł	194
4.5.4. Sprzedaż samochodu wykupionego po leasingu za kwotę do 15.000 zł ...	195
4.6. Korekta roczna VAT naliczonego przy zakupie samochodu.....	196
4.7. Serwis leasingowanych samochodów a odliczenie VAT naliczonego	197
4.8. Odliczanie VAT naliczonego w przypadku cesji leasingu operacyjnego	198
4.9. Prawo do odliczenia VAT naliczonego od kosztów ubezpieczenia w ramach umowy leasingu	199
5. Zmiana stawek VAT a leasing	200
5.1. Podwyższenie stawek VAT od 1 stycznia 2011 r.	200
5.2. Stawka VAT dla usług leasingu wykonanych do 31 grudnia 2010 r. opodatkowa- nych po 1 stycznia 2011 r.	200
5.3. Stawka VAT dla okresowych rat leasingowych	201
5.4. Zaliczki a przedpłaty, a zmiana stawki VAT	202
5.5. Faktury w okresie przejściowym	202
5.6. Faktury korygujące dotyczące roku 2010 i lat wcześniejszych	204
6. Zagadnienia pozostałe	204
6.1. Odliczenie podatku naliczonego przy nabyciu przedmiotu leasingu przez finansu- jącego	204
6.2. Leasing nieruchomości	205
6.3. Faktura zaliczkowa na inny podmiot niż faktura końcowa	205
6.4. Cesja praw do umowy leasingowej	206
6.5. Odszkodowanie za uszkodzenie przedmiotu leasingu	206
ROZDZIAŁ IV – LEASING W RACHUNKOWOŚCI	209
1. Leasing w rachunkowości – zasady ogólne	209
1.1. Leasing w podatku dochodowym a ustawa o rachunkowości	209
1.2. Leasing w ustawie o rachunkowości	210
1.3. Klasyfikacja umów leasingu w rachunkowości	211
1.4. Przekwalifikowanie leasingu w trakcie jego trwania	212
1.5. Pojęcie środków trwałych w ustawie o rachunkowości	212
1.6. Dyskontowanie	213
1.7. Umowa leasingu gruntu z budynkiem	214
2. Leasing finansowy w księgach rachunkowych	215
2.1. Umowy leasingu finansowego – księgowanie u korzystającego	215
2.2. Księgowanie u finansującego umowy leasingu finansowego	217
2.3. Ewidencja u finansującego (leasingodawcy) umów leasingu finansowego kwalifi- kowanego dla celów podatkowych jako leasing operacyjny	217
2.4. Leasing finansowy w sprawozdaniu finansowym finansującego (leasingodawcy)	219
2.5. Leasing finansowy w sprawozdaniu finansowym korzystającego (leasingobiorcy)	219
2.6. Wykup samochodu po leasingu finansowym kwalifikowanym dla celów podatko- wych jako leasing operacyjny	220
3. Leasing operacyjny w księgach rachunkowych	220
3.1. Księgowanie u korzystającego umowy leasingu operacyjnego	220

3.2. Zakończenie umowy leasingu – ujęcie w księgach korzystającego	221
3.3. Rata leasingu operacyjnego za styczeń zafakturowana w grudniu	222
3.4. Księgowanie u finansującego umowy leasingu operacyjnego	222
3.5. Leasing operacyjny w sprawozdaniu finansowym finansującego (leasingodawcy)	222
3.6. Leasing operacyjny w sprawozdaniu finansowym korzystającego (leasingobiorcy)	223
4. Zagadnienia wspólne	223
4.1. Sprzedaż i leasing zwrotny	223
4.2. Informacje wykazywane w sprawozdaniu finansowym	224

ROZDZIAŁ V – ZAGADNIENIA POZOSTAŁE

1. Leasing a podatek od środków transportowych	227
2. Obowiązek podatkowy w podatku od środków transportowych	228
3. Wzór umowy leasingu	228

ROZDZIAŁ VI – AKTY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (wyciąg)	231
2. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (wyciąg)	265
3. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (wyciąg)	309
4. Ustawa z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (wyciąg)	333
5. Ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (wyciąg)	335
6. Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (wyciąg)	337
7. Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o transporcie drogowym (wyciąg)	339
8. Uchwała nr 2/08 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie przyjęcia krajowego standardu rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa” ...	345